

V Bruseli 14. januára 2025
(OR. en)

5039/25

LIMITE

ECOFIN 32
UEM 31

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	ODPORÚČANIE RADY s cieľom odstrániť nadmerný deficit na Slovensku

ODPORÚČANIE RADY

s cieľom odstrániť nadmerný deficit na Slovensku

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a najmä na jej článok 126 ods. 7,

so zreteľom na odporúčanie Komisie,

keďže:

- (1) Podľa článku 126 ZFEÚ sa členské štáty vyhýbajú nadmernému deficitu verejných financií.
- (2) Pakt stability a rastu je založený na celi, ktorým sú zdravé verejné financie ako prostriedok posilnenia podmienok pre cenovú stabilitu a silný, udržateľný a inkluzívny rast opierajúci sa o finančnú stabilitu, čím sa podporuje dosahovanie cieľov Únie v oblasti udržateľného rastu a zamestnanosti.
- (3) Dňa 30. apríla 2024 nadobudol účinnosť reformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ. Rámec zahŕňa nariadenie (EÚ) 2024/1263¹ z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97. Zahŕňa aj nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97² o urýchlňovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku, ako aj smernicu Rady (EÚ) 2024/1265³ z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov.
- (4) Rada 26. júla 2024 v súlade s článkom 126 ods. 6 ZFEÚ rozhodla, že na Slovensku existuje nadmerný deficit z dôvodu nedodržania kritéria deficitu⁴.

¹ Ú. v. EÚ L, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>.

³ Ú. v. EÚ L, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1265/oj>.

⁴ Ú. v. EÚ L, 1.8.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2129/oj>.

- (5) V článku 126 ods. 7 ZFEÚ a článku 3 ods. 4 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 sa od Rady vyžaduje, aby prijala odporúčanie adresované dotknutému členskému štátu s cieľom odstrániť nadmerný deficit v stanovenej lehote. V súlade s článkom 3 ods. 4 nariadenia Rady (ES) 1467/97 sa má v uvedenom odporúčaní tiež stanoviť maximálna lehota šiestich mesiacov, počas ktorej má dotknutý členský štát prijať účinné opatrenia na nápravu nadmerného deficitu, pričom táto lehota môže byť skrátená na tri mesiace, ak si to vyžaduje závažnosť situácie. Okrem toho má Rada vo svojom odporúčaní odporučiť členskému štátu, aby implementoval nápravnú trajektóriu vývoja čistých výdavkov⁵, ktorou sa zabezpečí, aby sa deficit verejných financií v lehote stanovenej v danom odporúčaní znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a udržal sa pod ňou. Ak sa začal postup pri nadmernom deficite na základe kritéria deficitu, má byť nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov v súlade s minimálnou ročnou štrukturálnou úpravou vo výške najmenej 0,5 % HDP ako referenčnou hodnotou v rokoch, keď sa očakáva, že deficit verejných financií prekročí referenčnú hodnotu. So zreteľom na odôvodnenie 23 nariadenia Rady (EÚ) 2024/1264 môže Komisia na prechodné obdobie rokov 2025, 2026 a 2027 upraviť referenčnú hodnotu tak, aby sa v nej pri stanovovaní navrhovanej nápravnej trajektórie na uvedené roky zohľadnilo zvýšenie úrokových platieb.

⁵ Podľa článku 2 bodu 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263 sú „čisté výdavky“ výdavky verejnej správy bez úrokových výdavkov, diskrečných príjmových opatrení, výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a jednorazových a iných dočasných opatrení.

- (6) Vzhľadom na predkladanie národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov v súlade s článkom 11 a článkom 36 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263 sa v rozhodnutí Rady z 26. júla 2024 zohľadnilo, že ďalší krok v postupe pri nadmernom deficite, a to odporúčanie Komisie na odporúčanie Rady podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ týkajúce sa nápravy nadmerného deficitu, sa vykoná spolu s prijatím stanoviska Komisie k návrhom rozpočtových plánov členských štátov eurozóny podľa článku 7 nariadenia (EÚ) č. 473/2013. Tento prístup umožňuje zabezpečiť súlad medzi rozpočtovými požiadavkami v rámci postupu pri nadmernom deficite a postupom úprav stanoveným v strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch. Tento harmonogram a rozdelenie rozhodnutí podľa článku 126 ods. 6 a 7 je výnimočné a súvisí s prechodom na nový rámec, a preto nevytvára precedens.
- (7) Reálny HDP Slovenska sa v roku 2023 zvýšil o 1,4 %. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa predpokladá, že hospodárstvo zaznamená v roku 2024 rast vo výške 2,2 % v dôsledku silnej súkromnej spotreby, hoci vývozný dopyt sa má oslabiť. V roku 2025 by sa mal reálny HDP zvýšiť o 2,3 %, pričom hlavnými faktormi by mala byť súkromná spotreba a investície. Miera nezamestnanosti má dosiahnuť 5,5 % v roku 2024 a 5,3 % v roku 2025. Inflácia sa má znížiť z 11,0 % v roku 2023 na 3,1 % v roku 2024 a v roku 2025 má dosiahnuť 5,1 %.
- (8) Podľa údajov overených Eurostatom 22. októbra 2024⁶ dosiahol deficit verejných financií na Slovensku v roku 2023 výšku 5,2 % HDP. V prognóze Európskej komisie z jesene 2024 sa predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2024 na úrovni 5,8 % HDP a v roku 2025 na úrovni 4,7 % HDP, takže v oboch rokoch prekročí referenčnú hodnotu. Predpokladá sa, že štrukturálny deficit dosiahne v roku 2024 úroveň 5,5 % HDP, a očakáva sa, že v roku 2025 sa zníži o 1,0 percentuálneho bodu.
- (9) Verejný dlh na konci roku 2023 dosahoval 56,1 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa predpokladá, že na konci roku 2024 sa zvýši na 58,9 % HDP a na konci roku 2025 na 59,8 % HDP, a bude teda pod referenčnou hodnotou 60 % HDP.

⁶ Eurostat – Euro Indicators (Euro ukazovatele) uverejnené 22. októbra 2024. Pozri: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22102024-AP>.

- (10) Slovensko 15. októbra 2024 predložilo svoj prvý národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán v súlade s článkom 11 a článkom 36 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Plán sa vzťahuje na obdobie 2025 – 2028 a predstavuje fiškálnu úpravu rozloženú na štyri roky. V odporúčaní Rady, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovenska na roky 2025 až 2028, sa odporúča trajektória vývoja čistých výdavkov, ktorá zohľadňuje všetky potrebné požiadavky nápravnej trajektórie a ktorá by sa mala odporúčať ako nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov v rámci postupu pri nadmernom deficite. Nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov je tak v súlade s minimálnou ročnou štrukturálnou úpravou na úrovni aspoň 0,5 % HDP ako referenčnou hodnotou v rokoch, keď sa očakáva, že deficit verejných financií prekročí referenčnú hodnotu, v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1467/97.
- (11) Na základe trajektórie vývoja čistých výdavkov ako jedinej operatívnej referencie pre dohľad nad dodržiavaním súladu, ktorá je stanovená v odporúčaní Rady, ktorým sa schvaľuje plán Slovenska, a v tomto odporúčaní, a na základe rámca Európskej komisie pre strednodobú projekciu verejného dlhu a prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa očakáva, že deficit verejných financií sa do roku 2027 zníži z 5,8 % HDP v roku 2024 na 1,9 %. Podobne by sa na základe predpokladov uvedených v pláne deficit znížil pod referenčnú hodnotu 3 % v roku 2027.
- (12) Na základe nápravnej trajektórie vývoja čistých výdavkov, ktorá sa má odporučiť, rámca Európskej komisie pre strednodobú projekciu verejného dlhu a prognózy Európskej komisie z jesene 2024 by sa verejný dlh zvýšil z 58,9 % HDP na konci roka 2024 na 60,7 % na konci roka 2027.
- (13) Opatrenia na rozpočtovú konsolidáciu by mali zabezpečiť trvalú nápravu nadmerného deficitu, pričom by sa mali orientovať na zlepšenie kvality a zloženia verejných financií, zachovanie investícií a posilnenie rastového potenciálu hospodárstva. Reformy fiškálnej a širšej hospodárskej povahy by mali udržateľným spôsobom zlepšovať potenciál rastu a odolnosti hospodárstva a podporovať fiškálnu udržateľnosť.

- (14) Rada berie na vedomie, že presná metodika na posúdenie účinných opatrení v kontexte nového fiškálneho rámca ešte nebola úplne vypracovaná, a preto sa domnieva, že včasná diskusia o tejto metodike je opodstatnená.
- (15) V súlade s článkom 8 ods. 3 nariadenia č. 1467/97 sa rozhodnutie Rady o zrušení postupu pri nadmernom deficite prijme podľa článku 126 ods. 12 ZFEÚ len vtedy, ak sa deficit znížil pod referenčnú hodnotu a Komisia predpokladá, že tak zostane aj v súčasnom a nasledujúcom roku,

TÝMTO ODPORÚČA:

1. Slovensko by malo zabezpečiť, aby nominálna miera rastu čistých výdavkov nepresiahla maximálne hodnoty stanovené v prílohe I.
2. Slovensko by preto malo odstrániť nadmerný deficit do roku 2027.
3. Rada stanovuje pre Slovensko dátum 30. apríla 2025 ako lehotu na podniknutie účinných krokov a predloženie potrebných opatrení spolu s výročnou správou o pokroku za rok 2025 Komisii v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) 2024/1263. Následne by Slovensko malo podávať správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní tohto odporúčania aspoň raz za šesť mesiacov, kým sa nedosiahne náprava nadmerného deficitu.

Toto odporúčanie je určené Slovenskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka

Maximálne miery rastu čistých výdavkov (ročné a kumulatívne miery rastu, v nominálnom vyjadrení)**Slovensko**

Roky		2025	2026	2027
Miery rastu (%)	ročná	3,8	0,9	1,6
	kumulatívna*	10,3	11,2	13,0

* Kumulatívne miery rastu sa počítajú vo vzťahu k základnému roku 2023.